

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettua lakia.

Lakiin lisättäisiin säännökset ajoneuvojen VAK-katsastuksia suorittavien ja VAK-hyväksyntöjä myöntävien henkilöiden erikoiskoulutusta antavalta jatkokouluttajalta edellytettävästä jatkokoulutusluvasta ja sen valvonnasta. Jatkokoulutusluvan myöntäisi Liikenteen turvallisuusvirasto. Lakiin lisättäisiin säännökset jatkokoulutusluvan saami-

sen edellytyksistä sekä luvan hakemisesta ja myöntämisestä. Sääntely vastaisi sisällöltään pitkälti uuden ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain vastaavaa sääntelyä. Lisäksi lain erikoiskoulutusta koskevia valtuutussäännöksiä täydennettäisiin ja täsmennettäisiin sekä lakiin tehtäisiin eräitä teknisiä tarkistuksia ja täsmennyksiä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
PERUSTELUT	3
1 Nykytila	3
2 Ehdotetut muutokset	4
3 Esityksen vaikutukset	8
4 Asian valmistelu	8
5 Voimaantulo	8
LAKIEHDOTUS	9
vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta	9
LIITE	12
RINNAKKAISTEKSTI	12
vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta	12

PERUSTELUT

1 Nykytila

Vaarallisten aineiden kuljetusta koskevat säännökset ja määräykset perustuvat Suomessa kansainvälisiin sopimuksiin sekä Euroopan unionin lainsäädäntöön. Tiekuljetuksia koskee vaarallisten tavaroiden tiekuljetuksista vuonna 1957 tehty eurooppalainen sopimus (SopS 23/1979), jäljempänä *ADR-sopimus*. Kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan yleissopimuksen (SopS 52/2006, COTIF-yleissopimus) liitteessä C määrätään puolestaan vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksista (jäljempänä *RID-määräykset*). Tie- ja rautatiemääräyksiä pyritään harmonisoidaan yhteisissä ADR/RID-kokouksissa.

Vaarallisten aineiden kuljetuksesta säädetään laissa vaarallisten aineiden kuljetuksesta (719/1994, jäljempänä VAK-laki), joka tuli voimaan 2 päivänä elokuuta 1994. Lakia on muutettu sen voimaantulon jälkeen useaan kertaan.

VAK-laissa säädetään vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä, rautatiellä ja muussa rai-deliikenteessä, ilma-aluksessa sekä kappale-tavarana aluksessa. Lain tarkoituksena on ehkäistä ja torjua vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Laki sisältää säännökset muun muassa vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvien eri kuljetus-osapuolten velvollisuuksista, toimivaltaisista viranomaisista ja niiden keskeisimmistä tehtävistä sekä kuljetusta koskevista kielloista ja valvonnasta.

VAK-lain 7 a – c §:ssä säädetään vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävää ajoneuvoa koskevista vaatimuksista sekä VAK-katsastuksesta ja VAK-hyväksynnästä. VAK-lain 7 a §:n mukaan vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän ajoneuvon on oltava rakenteeltaan, teknisiltä ominaisuuksiltaan ja varusteiltaan soveltuva erityisesti vaarallisten aineiden kuljetukseen. Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävä säiliöajoneuvo ja räjähteiden kuljetuksessa käytettävä ajoneuvo on hyväksyttävä vaarallisten aineiden kuljetukseen (*VAK-hyväksyntä*) ja tämän jälkeen katsastettava vuosittain (*VAK-katsastus*), jos ajoneuvossa kuljetetaan vähäistä suurempia

määriä vaarallisia aineita. VAK-katsastuksia suorittaa Liikenteen turvallisuusviraston VAK-lain 7 b §:n nojalla valtuuttama katsastustoimipaikka ja VAK-hyväksyntöjä myöntää Liikenteen turvallisuusviraston valtuuttama katsastustoimipaikka ja ajoneuvon yksittäishyväksynnän myöntäjä.

VAK-lain 7 c §:n mukaan ajoneuvojen VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytetään lisäkoulutuksena VAK-hyväksyntöjen myöntämiseen ja VAK-katsastusten suorittamiseen tarvittavaa erikoiskoulutusta. Tarkemmin koulutuksesta säädetään VAK-lain kyseisen pykälän nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa ajoneuvojen VAK-hyväksyntöjä myöntävien ja VAK-katsastuksia suorittavien henkilöiden erikoiskoulutuksesta (444/2014). Oikeudesta erikoiskoulutuksen antamiseen on aikaisemmin säädetty katsastuslupalaissa (1099/1998). Ajoneuvojen katsastus- ja yksittäishyväksyntätehtävien järjestämistä koskevan lainsäädäntö on kuitenkin hiljattain uudistettu lailla ajoneuvojen katsastustoiminnasta (957/2013), jäljempänä *katsastustoimintalaki* ja lailla ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä (958/2013), jäljempänä *yksittäishyväksyntälaki*. Ensin mainittu laki tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2014 ja jäljempänä mainittu laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Uudessa lainsäädännössä ei enää aikaisemmasta poiketen säädetä luvasta antaa VAK-katsastuksia suorittavilta ja VAK-hyväksyntöjä myöntäviltä henkilöiltä edellytettävää erikoiskoulutusta. Tämän vuoksi asiaa koskevat säännökset on tarpeen ottaa VAK-lakiin. Luvan jatkokoulutuksen antamiseen myöntäisi Liikenteen turvallisuusvirasto kuten tähänkin mennessä. Tällä hetkellä lupa jatkokoulutuksen antamiseen on myönnetty kolmelle taholle.

Lisäksi VAK-laissa käytettyä terminologiaa ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi vastaamaan uudessa katsastus- ja yksittäishyväksyntälainsäädännössä käytettyä terminologiaa. VAK-lakiin ehdotetaan myös tehtäviksi eräitä teknisiä täsmennyksiä ja tarkennuksia, jotka seuraavat osittain Euroopan

unionin lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten muutoksista.

2 Ehdotetut muutokset

7 c §. *VAK-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-katsastuksia suorittavan henkilön pätevyysvaatimukset.* Pykälän 1 momentin terminologiaa ehdotetaan muutettavaksi uuden katsastustoimintalain ja 1 päivänä tammikuuta 2015 voimaan tulevan yksittäishyväksyntälain mukaiseksi. Siten lisäkoulutus korvattaisiin termillä jatkokoulutus ja katsastuksia suorittava henkilö termillä katsastaja katsastustoimintalain mukaisesti ja yksittäishyväksyntöjä myöntävä henkilö korvattaisiin termillä yksittäishyväksyjä yksittäishyväksyntälain mukaisesti.

Pykälän 2 momentin valtuutussäännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävästä erikoiskoulutuksesta, pääsyaatimuksista erikoiskoulutukseen, erikoiskoulutukseen liittyvistä kokeista ja niistä annettavasta todistuksesta. Liikenteen turvallisuusvirasto voisi puolestaan antaa tarkempia määräyksiä VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävään erikoiskoulutukseen liittyvien kokeiden arvostelu- ja hyväksymisperusteista sekä muista erikoiskoulutuksen teknisistä yksityiskohdista.

Lisäksi ehdotetaan, että puolustusvoimien autontarkastajan käsite korvattaisiin uuden katsastustoimintalain mukaisesti ajoneuvotarkastajan käsitteellä. Puolustusvoimien ajoneuvotarkastajalta edellytettävästä erikoiskoulutuksesta säädetään pykälän nojalla tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

7 d §. *Lupa jatkokoulutuksen antamiseen VAK-hyväksyntöjä myöntäville ja VAK-katsastuksia suorittaville henkilöille.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä erikoiskoulutusta antavalta koulutuksen antajalta edellytettävästä koulutusluvasta. Sääntely vastaisi sisällöltään pitkälti uuden katsastustoimilain sääntelyä jatkokoulutusluvasta.

Pykälän 1 momentin mukaan VAK-hyväksyntöjä myöntävien ja VAK-katsastuksia suorittavien henkilöiden jatko-

koulutusta antavalla taholla olisi oltava Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä lupa jatkokoulutuksen antamiseen. Lupa jatkokoulutuksen antamiseen voitaisiin antaa paitsi yhteisölle, myös esimerkiksi luonnolliselle henkilölle. Nykykäytäntöä vastaavasti puolustusvoimien ajoneuvotarkastajilta edellytettävää erikoiskoulutusta antaisi kuitenkin puolustusvoimat itse, eikä se pykälän 3 momentin nojalla tarvitsisi Liikenteen turvallisuusviraston lupaa koulutuksen antamiseen.

Liikenteen turvallisuusvirasto voisi myös tarvittaessa antaa erikoiskoulutusta pykälän 2 momentin nojalla.

Pykälän 4 momentin mukaan jatkokoulutuslupa myönnettäisiin, jos hakijalla on käytettävissään riittävä ja hyväksyntätoimintaan sekä VAK-hyväksyntöihin ja VAK-katsastuksiin perehtynyt ammattitaitoinen opetushenkilöstö. Lisäksi edellytettäisiin, että hakija täyttää katsastustoimintalaissa säädettyt yleiset edellytykset jatkokoulutusluvan myöntämiselle. Näistä edellytyksistä säädetään mainitun lain 30 §:ssä. Hakijalla tulisi näin ollen olla oikeus harjoittaa elinkeinoa Suomessa, eikä hän saa olla konkurssissa. Jos hakijana on luonnollinen henkilö, hänen on oltava täysi-ikäinen, eikä hänen toimintakelpoisuuttaan saa olla rajoitettu. Lisäksi edellytetään, että hakijalla on palveluksessaan täysi-ikäinen ja asiantunteva koulutustoiminnasta vastaava henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Asiantuntevana koulutustoiminnasta vastaavana henkilönä pidettäisiin henkilöä, joka on perehtynyt koulutusluvan laajuutta vastaavasti katsastus- ja hyväksyntätoimintaan koskeviin säännöksiin. Vastuuhenkilöltä edellytettäisiin lisäksi kokemusta koulutus- ja opetustoiminnasta. Hakijalla tulisi myös olla käytettävissään riittävät ja tarkoitukseen soveltuvat toimitilat sekä tarvittava opetusmateriaali ja –välineet. Lisäksi edellytettäisiin yksityiskohtaista koulutusohjelmaa, josta käyvät ilmi opetettavat asiat, aikataulut ja suunnitellut opetusmenetelmät.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin jatkokoulutusluvan hakemisesta. Jatkokoulutuslupa koskevaan hakemuksen olisi liitettävä katsastustoimintalain 31 §:ssä säädetty tiedot ja selvitykset sekä tieto koulutustoiminnasta vastaavan henkilön hyväksyntätoimintaan

liittyvästä koulutuksesta ja kokemuksesta. Katsastustoimintalain 31 §:ssä edellytetään, että hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, missä laajuudessa koulutusoikeutta haetaan, tieto koulutustoiminnasta vastaavasta henkilöstä sekä hänen katsastustoimintaan liittyvästä koulutuksestaan ja kokemuksestaan, selvitys pääasiallisen opetushenkilöstön ammattitaidosta sekä selvitys opetusmateriaaleista. Lisäksi hakemukseen olisi liitettävä katsastustoimintalain mukaisesti selvitys koulutuksen sisällöstä, josta käyvät ilmi opettavat asiat ja niiden aikataulut sekä opetusmenetelmät. Hakemukseen olisi myös liitettävä arvio siitä, milloin koulutustoiminta on tarkoitus käynnistää ja tiedot paikoista, joissa koulutusta pääasiassa annetaan, sekä selvitys vaadittavan käytännön harjoittelun mahdollisuuksista ja kirjallisten kokeiden käytännön järjestelyistä. Myös muilta osin jatkokoulutusluvan hakemiseen sovellettaisiin katsastustoimintalain säännöksiä. Hakemus olisi siten tehtävä kirjallisesti Liikenteen turvallisuusvirastolle.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin jatkokoulutusluvan myöntämisestä katsastustoimintalakia vastaavasti. Näin ollen Liikenteen turvallisuusviraston tulisi myöntää jatkokoulutuslupa hakijalle, joka täyttää edellä kuvatut edellytykset ja esittää yllä mainitut selvitykset.

Pykälän 7 momentin mukaan jatkokoulutusluvan peruuttamiseen, jatkokoulutukseen liittyviin kokeisiin ja niitä koskevien asiakirjojen säilyttämiseen, jatkokoulutuksen antamisessa noudatettavaan tasapuolisuuteen, poikkeamiseen hallintolain esteellisyyssvaatimuksista jatkokoulutuksessa sekä jatkokoulutusluvan haltijaan kohdistuvaan valvontaan sovellettaisiin, mitä katsastustoimintalaissa säädetään. Momentin nojalla tulisi sovellettavaksi ensinnäkin katsastustoimintalain 33 §:n jatkokoulutukseen liittyviä kokeita ja niitä koskevien asiakirjojen säilyttämistä koskevat säännökset. Mainitun pykälän mukaan koulutuksen antaja järjestäisi VAK-hyväksyntöjä myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävän erikoiskoulutuksen kokeet. Hänen tulisi säilyttää koeasiakirjat viisi vuotta ja tiedot kokeiden tuloksista kymmenen vuotta. Koulutusluvan haltija olisi katsastustoimintalain 34 §:n nojalla vel-

vollinen tarjoamaan järjestämäänsä jatkokoulutusta tasapuolisesti kaikille koulutuksen pääsyaatimukset täyttävälle henkilölle ja koulutukseen hakeutuvalla olisi oikeus saada koulutusta omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi.

Momentin nojalla sovellettavaksi tulisi myös katsastustoimintalain 35 §, jonka mukaan jatkokoulutusluvan haltijan palveluksessa olevaan ei koulutustoiminnassa sovellettaisi hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohtaa. Kyseessä olevan kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Ehdotetun poikkeuksen tarkoituksena on nykykäytäntöä vastaavasti mahdollistaa koulutusluvan haltijan kouluttajien toiminen silloin, kun toiminta kohdistuu oman työnantajan palveluksessa olevaan henkilöstöön, esimerkiksi kokeiden valvonnassa ja tarkastamisessa.

Katsastustoimintalain 6 luku sisältää valvontaa koskevan sääntelyn. Myös kyseisen luvun koulutusluvan haltijan valvontaa koskeva sääntely tulisi sovellettavaksi sellaiseen koulutusluvan haltijaan, jolla on oikeus antaa VAK-hyväksyntöjä myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavilta henkilöiltä edellytettävää erikoiskoulutusta. Siten Liikenteen turvallisuusviraston tulisi katsastustoimintalain 37 §:n 2 momentin mukaisesti tarkastaa viiden vuoden välein, että koulutusluvan haltija edelleen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Tämä on tarpeen, koska ehdotetun sääntelyn mukaan koulutusluvut annettaisiin jatkossa toistaiseksi voimassa olevina, eikä enää määräaikaisina kuten aikaisemmin.

Ehdotetun 7 momentin nojalla koulutusluvan haltijan olisi myös katsastustoimintalain 38 §:n 2 momentin mukaisesti annettava pyynnöstä salassapitosäännösten estämättä Liikenteen turvallisuusvirastolle säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot mukaan lukien tiedot koulutusta antavista henkilöistä ja annetusta koulutuksesta. Hänen olisi myös ilmoitettava Liikenteen turvallisuusvirastolle viipymättä toiminnasta vastaavien henkilöiden vaihdoksista sekä muista toimintaa koskevista merkittävistä muutoksista. Lisäksi ehdotetaan, että Liiken-

teen turvallisuusvirastolla olisi oikeus katsastustoimintalain 39 §:n mukaisesti tehdä valvontatehtävien hoitamiseksi tarvittavia tarkastuksia paikoissa, joissa harjoitetaan koulutusluvassa tarkoitettua toimintaa. Sääntely vastaa pääosin aikaisempaa sääntelyä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voisi tehdä tarkastuksen suorittamisesta sopimuksen yksityisen palvelun tuottajan kanssa katsastustoimilain 40 §:ssä tarkemmin säännellyllä tavalla.

Puheena olevan momentin nojalla VAK-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-katsastuksia suorittavan henkilön erikoiskoulusta koskevan jatkokoulutusluvan peruuttamiseen sovellettaisiin myös katsastustoimintalain 47 §:n säännöksiä koulutusluvan peruuttamisesta. Liikenteen turvallisuusviraston olisi siten peruutettava jatkokoulutuslupa VAK-hyväksyntöjä ja VAK-katsastuksia myöntävien henkilöiden erikoiskoulutuksen antamiseen määrääjäksi tai kokonaan, jos jatkokoulutusluvan haltija ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä. Liikenteen turvallisuusvirasto voisi peruuttaa jatkokoulutusluvan määrääjäksi tai kokonaan myös, jos koulutuksessa ei ole noudatettu koulutusta koskevia säännöksiä tai koulutusta ei ole hoidettu luvan mukaisesti tai muutoin asiallisesti. Jos luvan peruuttaminen olisi kohtuutonta, Liikenteen turvallisuusviraston olisi kuitenkin annettava jatkokoulutusluvan haltijalle luvan peruuttamisen sijaan huomautus tai tarvittaessa kirjallinen varoitus.

Ennen koulutusluvan peruuttamista taikka huomautuksen tai varoituksen antamista luvanhaltijalle olisi varattava kohtuullinen aika korjata ilmennyt puute tai laiminlyönti. Edellytyksenä tällöin olisi, että kyseinen puute tai laiminlyönti on sellainen, että se olisi korjattavissa.

13 c §. *Tarkastuslaitokset ja niiden tehtävät.* Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi kansainväliseen ADR-sopimukseen ja RID-määräyksiin vuoden 2015 muutosten huomioon ottamiseksi. Kyseessä olevia muutoksia voidaan soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2015 alkaen ja ne tulevat kansainvälisesti velvoittaviksi 1 päivänä heinäkuuta 2015. Voimassa olevan lain mukaan alihankinnan suorittavan tahon, jonka akkreditointi ei sisällä tarkastuslaitoksen akkreditointiin, ak-

kreditoinnin tulee olla standardin SFS-EN ISO/IEC 17020 mukainen. Ehdotetun muutoksen mukaan tällaisessa tapauksessa akkreditointi voi olla myös standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukainen. Tällöin tarkastuslaitoksen on kuitenkin lisäksi todettava tahon olevan riippumaton ja puolueeton testauslaboratorio, jotta se voi suorittaa akkreditoinnin mukaista testausta.

Standardi SFS-EN ISO/IEC 17025 esittää akkreditointivaatimukset testaus- ja kalibrointilaboratorioille ja sen vaatimukset poikkeavat hieman standardin SFS-EN ISO/IEC 17020 vaatimuksista. Ehdotetun muutoksen myötä standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukaisesti tunnustettua testaus- tai kalibrointilaboratoriota voidaan käyttää mm. alihankkijana, jos tarkastuslaitoksella itsellään ei ole testaukseen tarvittavaa laitteistoa. Alihankintaa voidaan tarkastustoiminnassa käyttää esimerkiksi jonkin yksittäisen testin tai testauksen osan suorittamiseen ja tämä muutos antaa mahdollisuuden laajemmin käyttää asianmukaisesti hyväksytyjä testauslaboratorioita, joilla ei välttämättä oman toiminnan vaatimuksena ole täyttää standardin SFS-EN ISO/IEC 17020 vaatimuksia. Aiemmin tällaisen alihankkijana toimivan tarkastuslaitoksenkin on ollut oltava akkreditoitu standardin SFS-EN ISO/IEC 17020 mukaisesti ja tämä on saattanut hankaloittaa joidenkin testausten suorittamista alihankintana.

Momenttiin lisättäisiin Liikenteen turvallisuusvirastolle valtuus antaa tarkempia määräyksiä testausta ja kalibrointilaboratorioiden pätevyyttä koskeva standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 soveltamisesta Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden ja Euroopan unionin säädösten mukaisesti. Tarkoitus on, että Liikenteen turvallisuusvirasto määrää valtuuden nojalla muun muassa standardista sovellettavasta versiosta.

13 d §. *Tarkastuslaitosten tunnustaminen.* Pykälän 2 momentin viittaus 13 c §:n 1 momenttiin päivitetäisiin viittaukseksi 13 c §:n 2 momenttiin.

13 f §. *Tarkastuslaitostehtävien suorittaminen.* Pykälän 1 ja 2 momentissa viittaus 13 e §:n 1 momentin 1 kohtaan päivitetäisiin viittaukseksi 13 e §:n 1 momentin 3 kohtaan ja pykälän 1 momentissa viittaus 13 c §:n 1

ja 2 momenttiin päivitetäisiin viittaukseksi 13 c §:n 2 ja 3 momenttiin.

20 §. Oikaisun hakeminen. Pykälän 3 momenttia täydennettäisiin siten, että myös jatkokoulutusluvan haltijan koulutusasiassa antamaan päätökseen voisi hakea oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta. Puolustusvoimat ei tarvitse lupaa erikoiskoulutuksen antamiseen ajoneuvotarkastajilleen, minkä vuoksi se ei olisi kyseessä olevassa momentissa tarkoitettu jatkokoulutusluvan haltija. Sääntely vastaa katsastustoimintalain vastaavaa sääntelyä. Liikenteen turvallisuusviraston oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen saisi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

23 c §. Virkavastuu. Pykälään lisättäisiin rikosoikeudellista virkavastuuta koskeva sääntely koskien VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävää erikoiskoulutusta antavaa henkilöä sekä koulutustoiminnasta vastaavaa henkilöä. Kyseisiin henkilöihin sovellettaisiin jatkokoulutukseen liittyvissä tehtävissä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Säännös vastaisi katsastustoimintalain sääntelyä tältä osin. Edellä mainitut henkilöt eivät saisi oikeudettomasti käyttää asemaansa omaksi tai jonkun muun hyödyksi tai paljastaa tehtävää hoitaessaan saamia tietoja. Rangaistavaa olisi siten esimerkiksi edun vaatiminen tai hyväksyminen velvollisuuksien täyttämistä tai niiden suorittamista siinä tarkoituksessa.

Lisäksi pykälän 1 momentin viittaus 13 c §:n 1 momenttiin päivitetäisiin viittaukseksi 13 c §:n 2 momenttiin.

23 d §. Ympäristövahingon korjaaminen. Ehdotuksella palautettaisiin VAK-lakiin aikaisemmin lain 4 §:n 5 momentissa (388/2009) ollut säännös. Kyseinen säännös kumottiin lain muutoksella 956/2013, kun pykälästä poistettiin eräitä informatiivisia, muuhun lainsäädäntöön viittaavia säännöksiä. Kumotulla 5 momentilla oli pantu osaltaan kansallisesti toimeen ympäristövahinkojen ehkäisemistä ja korjaamista koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/35/EY eli niin sanotun ympäristövuodirektiivin säännöksiä, joten sillä oli myös aineellista merkitystä.

Asiasta ehdotetaan nyt säädettävän lain 8 luvussa. Lukuun lisättäisiin uusi 23 d § ympäristövahingon korjaamisesta. Säännöksen mukaan vaarallisen aineen kuljetuksesta aiheutuneen vesistön merkittävän pilaantumisen tai luonnonsuojelulain (1096/1996) 5 a §:ssä tarkoitetun luontovahingon korjaamiseen sovelletaan, mitä uuden ympäristönsuojelulain (527/2014) 176 §:n 2 momentissa säädetään. Säännöksellä pantaisiin kuljetustoiminnan osalta täytäntöön ympäristövuodirektiivin 3 artiklan 1. kohdan a) alakohdan sekä liitteen III kohta 8. Säännös vastaisi asiallisesti pääosin sisällöltään kumottua 4 §:n 5 momenttia. Uuden ympäristönsuojelulain pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan 14 luvun 137 §:ään lisättiin viittaus ympäristövahinkojen korjaamista koskevaan sääntelyyn ympäristövuodirektiivin täytäntöönpanon turvaamiseksi. Vastaavasti ehdotettaisiin, että uusi 23 d § kattaisi myös pohjaveden merkittävän pilaantumisen.

Ympäristönsuojelulain 137 §:n mukaan valtion valvontaviranomaisen on määrättävä pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta. Jos pohjavesi on merkittävästi pilaantunut, viranomaisen on määrättävä puhdistamisesta vastuussa oleva ryhtymään eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa (383/2009) tarkoitettuihin korjaaviin toimiin. Vastaavasti ympäristönsuojelulain 176 §:n 2 momentin mukaan, jos vesistön merkittävä pilaantuminen tai luontovahinko on aiheutunut onnettomuuden tai muun ennakoimattoman syyn seurauksena, on valtion valvontaviranomaisen määrättävä vahingon aiheuttanut toiminnanharjoittaja eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin. Ehdotettu viittaus ympäristönsuojelulain 137 §:ään ja 176 §:n 2 momenttiin olisi tarpeen niiden tilanteiden varalta, että säännöksessä tarkoitettu merkittävä vahinko aiheutuisi vaarallisten aineiden kuljetuksesta. Säännöksellä varmistettaisiin, että ympäristönsuojelulain mukaisella valtion valvontaviranomaisella eli elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on toimivalta antaa näissä tilanteissa määräys ryhtymisestä eräiden ympäristölle aiheutuneiden vahinkojen korjaa-

misesta annetussa laissa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia tai hallinnollisia vaikutuksia.

Ehdotetut jatkokoulutuslupaa koskevat säännökset vastaisivat asiallisesti pääosin aikaisempaa sääntelyä sekä uutta katsastustoimintalakia ja yksittäishyväksyntälakia.

VAK-lain 13 c §:ään ehdotetun muutoksen mukaan tarkastuslaitokselle alihankinnan suorittavan tahon, jonka akkreditointi ei sisälly tarkastuslaitoksen akkreditointiin, akkreditointi voi olla standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukainen. Muutos mahdollistaisi sen, että tarkastuslaitos voisi jatkossa käyttää alihankkijana myös asianmukaisesti hyväksyttyä testauslaboratoriota. Tämä lisäisi huomattavasti niiden tahojen määrää, joilla tarkastuslaitos voisi teettää testauksia alihankintana.

Lisäksi esityksellä tehtäisiin lakiin lähinnä teknisuonteisia täsmennyksiä ja muutoksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa.

Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot sisäministeriöltä, puolustusministeriöltä, opetus- ja kulttuuriministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Liikenteen turvallisuusvirastolta, Liikennevirastolta, Opetushallitukselta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, Säteilyturvakeskukselta, Öljyalan keskusliitolta, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry:ltä, Suomen Kuljetus- ja Logistiikka SKAL ry:ltä, Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry:ltä, Kemianteollisuus ry:ltä, Teknisen Kaupan ja Palveluiden yhdistykseltä, Yleinen Teollisuusliitto ry:ltä, Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry:ltä, A-Katsastus Oy:ltä, K1-Katsastajilta, Autoalan Keskusliitto ry:ltä, Autoalan ja Korjaamoiden Liitto ry:ltä, Autokatsastajat AK ry:ltä, Katsastusinsinöörit ry:ltä, Moottorijoneuvojen Katsastusmiehet ry:ltä, AEL:ltä sekä Suomen Autoteknillinen Liitto ry:ltä.

Lausunnoissa esitetyt näkökohdat on otettu huomioon esitystä viimeisteltäessä.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***1.****Laki****vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) 7 c §, 13 c §:n 4 momentti, 13 d §:n 2 momentti, 13 f §, 20 §:n 3 momentti sekä 23 c §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 7 c §, 13 c §:n 4 momentti ja 20 §:n 3 momentti laissa 956/2013, 13 d §:n 2 momentti laissa 124/2001, 13 f § laeissa 124/2001, 215/2005 ja 1004/2011 sekä 23 c §:n 1 momentti laissa 1004/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 7 d ja 23 d § seuraavasti:

7 c §

VAK-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-katsastuksia suorittavan henkilön pätevyysvaatimukset

Sen lisäksi mitä katsastajan ja yksittäishyväksyjän pätevyydestä erikseen säädetään, VAK-hyväksyntöjä myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytetään jatkokoulutuksena VAK-hyväksyntöjen myöntämiseen ja VAK-katsastusten suorittamiseen tarvittavaa erikoiskoulutusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävästä erikoiskoulutuksesta sekä säättää pääsyyvaatimuksista erikoiskoulutukseen, erikoiskoulutukseen liittyvistä kokeista ja niistä annettavasta todistuksesta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävään erikoiskoulutukseen liittyvien kokeiden arvostelu- ja hyväksymisperusteista sekä erikoiskoulutuksen teknisistä yksityiskohdista. Puolustusvoimien VAK-hyväksyntöjä myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta ajoneuvotarkastajalta edellytettävästä erikoiskoulutuksesta ja

pääsyyvaatimuksista koulutukseen voidaan antaa tarkempia säännöksiä puolustusministeriön asetuksella.

7 d §

Lupa jatkokoulutuksen antamiseen VAK-hyväksyntöjä myöntäville ja VAK-katsastuksia suorittaville henkilöille

VAK-hyväksyntöjä myöntävien ja VAK-katsastuksia suorittavien henkilöiden jatkokoulutusta antavalla on oltava Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä lupa jatkokoulutuksen antamiseen. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa luvan myös yksittäisen täydennyskoulutustilaisuuden järjestämiseen. Tällaisen tilaisuuden järjestäjään sovelletaan, mitä tässä laissa ja sen nojalla säädetään koulutusluvan hakijasta ja koulutusluvan myöntämisestä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarvittaessa antaa erikoiskoulutusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta puolustusvoimien antamaan puolustusvoimien ajoneuvotarkastajalta edellytettävään erikoiskoulutukseen.

Jatkokoulutuslupa myönnetään hakijalle, jos hakija täyttää ajoneuvojen katsastustoitinnasta annetun lain (957/2013) 30 §:ssä

säädetyt edellytykset jatkokoulutusluvan myöntämiselle ja hänellä on käytettävissään riittävä ja hyväksyntätoimintaan sekä VAK-hyväksyntöihin ja VAK-katsastuksiin perehtynyt ammattitaitoinen opetushenkilöstö.

Jatkokoulutuslupaa koskevaan hakemuksen on liitettävä ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 31 §:ssä säädetyt tiedot ja selvitykset sekä tieto koulutustoiminnasta vastaavan henkilön hyväksyntätoimintaan liittyvästä koulutuksesta ja kokemuksesta. Muilta osin jatkokoulutusluvan hakemiseen sovelletaan, mitä ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Liikenteen turvallisuusviraston tulee myöntää jatkokoulutuslupa hakijalle, joka täyttää 4 momentissa säädetyt edellytykset ja esittää 5 momentissa tarkoitetut selvitykset.

Jatkokoulutusluvan peruuttamiseen, jatkokoulutukseen liittyviin kokeisiin ja niitä koskevien asiakirjojen säilyttämiseen, jatkokoulutuksen antamisessa noudatettavaan tasapuolisuuteen, poikkeamiseen hallintolain esteellisyyksivaatimuksista jatkokoulutuksessa sekä jatkokoulutusluvan haltijaan kohdistuvaan valvontaan sovelletaan, mitä ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa säädetään.

13 c §

Tarkastuslaitokset ja niiden tehtävät

Tarkastuslaitoksen on suoritettava itse tarkastuslaitostehtävät, jotka se sitoutuu tekemään. Edellä 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettu tarkastuslaitos voi kuitenkin antaa osia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen, määräaikaistarkastukseen ja muihin tarkastuksiin liittyvistä tehtävistä hoidettavaksi alihankintana edellyttäen, että asiasta on sovittu toimeksiantajan kanssa. Näitä tehtäviä suoritavan tahon on kuitenkin sisällyttävä tarkastuslaitoksen akkreditointiin tai sen on oltava erikseen akkreditoitu, jos se hoitaa tehtäviä tarkastuslaitokselle, jolta edellytetään akkreditointi. Jos tämä taho on akkreditoitu erikseen, akkreditoinnin on oltava joko testaus- ja kalibrointilaboratorioiden pätevyyttä koskevan standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukainen ja tarkastuslaitoksen on todettava

sen olevan riippumaton ja puolueeton testauslaboratorio, jotta se voi suorittaa akkreditointinsa mukaista testausta, tai akkreditoinnin on oltava 13 e §:n mukainen. Tarkastuslaitos vastaa alihankintana teettämistään toimenpiteistä. Tarkastuslaitoksen oikeudesta teettää tehtäviä alihankintana voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 soveltamisesta Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden ja Euroopan unionin säädösten mukaisesti.

13 d §

Tarkastuslaitosten tunnustaminen

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa puolustusvoimien valvonnassa tapahtuvissa kuljetuksissa käytettävien pakkausten ja säiliöiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi edellytettävät, 13 c §:n 2 momentissa tarkoitettut tehtävät voi suorittaa myös sellainen sotilaslaitos tai sotilasviranomaislainen, jonka pääesikunta on tunnustanut. Tällaisen tarkastuslaitoksen tulee soveltuvin osin täyttää tässä laissa tarkastuslaitokselle säädetyt edellytykset, ja siihen sovelletaan muutoinkin soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään tarkastuslaitoksesta.

13 f §

Tarkastuslaitostehtävien suorittaminen

Kun tarkastuslaitokset hoitavat 13 c §:n 2 ja 3 momentissa sekä 20 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä, niiden on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003) ja viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Tarkastuslaitosten kielillisestä palveluvelvoitteesta säädetään kieli-laissa (423/2003). Jos tarkastuslaitoksen tehtäviä hoitaa 13 e §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laitoksen muusta toiminnasta erillinen osa, tarkastuslaitoksen palveluksessa olevaan henkilöön ei kuitenkaan sovelleta,

mitä hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään.

Tarkastuslaitoksella on velvollisuus tarjota tarkastuslaitospalveluja toimialansa rajoissa tasapuolisesti kaikille palveluja haluaville. Palvelujen tarjoamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske 13 e §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tarkastuslaitosta, joka on erillinen osa laitoksen muusta toiminnasta.

20 §

Oikaisun hakeminen

Katsastustoimipaikan VAK-hyväksyntää ja VAK-katsastusta sekä yksittäishyväksynnän myöntäjän VAK-hyväksyntää koskevassa asiassa tekemään päätökseen sekä 7 d §:ssä tarkoitettua jatkokoulutusluvan haltijan koulutusasiassa tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 2014

Pääministeri

ALEXANDER STUBB

23 c §

Virkavastuu

Edellä 7 d §:ssä tarkoitettuun jatkokoulutustoiminnasta vastaavaan henkilöön ja jatkokoulutusta antavaan henkilöön jatkokoulutukseen liittyvissä tehtävissä sekä 13 c §:n 2 momentissa tarkoitettuja tarkastuslaitostehtäviä suorittavaan kyseisissä tehtävissä sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

23 d §

Ympäristövahingon korjaaminen

Kuljetuksesta aiheutuneen pohjaveden tai vesistön merkittävän pilaantumisen taikka luonnonsuojelulain (1096/1996) 5 a §:ssä tarkoitettua luontovahingon korjaamiseen sovelletaan, mitä ympäristönsuojelulain (527/2014) 137 §:ssä ja 176 §:n 2 momentissa säädetään.

Liikenne- ja kuntaministeri *Paula Risikko*

1.

Laki**vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) 7 c §, 13 c §:n 4 momentti, 13 d §:n 2 momentti, 13 f §, 20 §:n 3 momentti sekä 23 c §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 7 c §, 13 c §:n 4 momentti ja 20 §:n 3 momentti laissa 956/2013, 13 d §:n 2 momentti laissa 124/2001, 13 f § laeissa 124/2001, 215/2005 ja 1004/2011 sekä 23 c §:n 1 momentti laissa 1004/2011, sekä
lisätään lakiin uusi 7 d ja 23 d § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 c §

VAK-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-katsastuksia suorittavan henkilön pätevyysvaatimukset

Sen lisäksi, mitä katsastuksia suorittavan ja yksittäishyväksyntöjä myöntävän henkilön pätevydestä erikseen säädetään, VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytetään lisäkoulutuksena VAK-hyväksyntöjen myöntämiseen ja VAK-katsastusten suorittamiseen tarvittavaa erikoiskoulutusta.

VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävästä erikoiskoulutuksesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävän erikoiskoulutuksen teknisistä yksityiskohdista. Puolustusvoimien VAK-hyväksyntöjä myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta autontarkastajalta edellytettävästä erikoiskoulutuksesta ja pääsyaatimuksesta koulutukseen voidaan antaa tarkempia säännöksiä puolustusministeriön asetuksella.

Ehdotus

7 c §

VAK-hyväksyntöjä myöntävän ja VAK-katsastuksia suorittavan henkilön pätevyysvaatimukset

Sen lisäksi mitä *katsastajan* ja *yksittäishyväksynnän* pätevydestä erikseen säädetään, *VAK-hyväksyntöjä* myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytetään *jatkokoulutuksena* VAK-hyväksyntöjen myöntämiseen ja VAK-katsastusten suorittamiseen tarvittavaa erikoiskoulutusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävästä erikoiskoulutuksesta sekä säätää pääsyaatimuksista erikoiskoulutukseen, erikoiskoulutukseen liittyvistä kokeista ja niistä annettavasta todistuksesta. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä VAK-hyväksynnän myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta henkilöltä edellytettävään *erikoiskoulutukseen liittyvien kokeiden arvostelu- ja hyväksymisperusteista* sekä erikoiskoulutuksen teknisistä yksityiskohdista. Puolustusvoimien VAK-hyväksyntöjä myöntävältä ja VAK-katsastuksia suorittavalta *ajoneuvotarkastajalta* edellytettävästä erikoiskoulutuksesta ja

pääsyaatimuksista koulutukseen voidaan antaa tarkempia säännöksiä puolustusministeriön asetuksella.

lisätään uusi pykälä

7 d §

Lupa jatkokoulutuksen antamiseen VAK-hyväksyntöjä myöntäville ja VAK-katsastuksia suorittaville henkilöille

VAK-hyväksyntöjä myöntävien ja VAK-katsastuksia suorittavien henkilöiden jatkokoulutusta antavalla on oltava Liikenteen turvallisuusviraston myöntämä lupa jatkokoulutuksen antamiseen. Liikenteen turvallisuusvirasto antaa luvan myös yksittäisen täydennyskoulutustilaisuuden järjestämiseen. Tällaisen tilaisuuden järjestäjään sovelletaan, mitä tässä laissa ja sen nojalla säädetään koulutusluvan hakijasta ja koulutusluvan myöntämisestä.

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarvittaessa antaa erikoiskoulutusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta puolustusvoimien antamaan puolustusvoimien ajoneuvotarkastajalta edellytettävään erikoiskoulutukseen.

Jatkokoulutuslupa myönnetään hakijalle, jos hakija täyttää ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain (957/2013) 30 §:ssä säädetyt edellytykset jatkokoulutusluvan myöntämiselle ja hänellä on käytettävissään riittävä ja hyväksyntätoimintaan sekä VAK-hyväksyntöihin ja VAK-katsastuksiin perehtynyt ammattitaitoinen opetushenkilöstö.

Jatkokoulutuslupaa koskevaan hakemuksen on liitettävä ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 31 §:ssä säädetyt tiedot ja selvitykset sekä tieto koulustoitinnasta vastaavan henkilön hyväksyntätoimintaan liittyvästä koulutuksesta ja kokemuksesta. Muilta osin jatkokoulutusluvan hakemiseen sovelletaan, mitä ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Liikenteen turvallisuusviraston tulee myöntää jatkokoulutuslupa hakijalle, joka täyttää 4 momentissa säädetyt edellytykset ja esittää 5 momentissa tarkoitetut selvitykset.

Jatkokoulutusluvan peruuttamiseen, jatkokoulutukseen liittyviin kokeisiin ja niitä kos-

*kevien asiakirjojen säilyttämiseen, jatkokoulutuksen antamisessa noudatettavaan tasa-
puolisuuteen, poikkeamiseen hallintolain es-
teellisyysvaatimuksista jatkokoulutuksessa
sekä jatkokoulutusluvan haltijaan kohdistu-
vaan valvontaan sovelletaan, mitä ajoneuvo-
jen katsastustoiminnasta annetussa laissa
säädetään.*

13 c §

Tarkastuslaitokset ja niiden tehtävät

Tarkastuslaitoksen on suoritettava itse tarkastuslaitostehtävät, jotka se sitoutuu tekemään. Edellä 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettu tarkastuslaitos voi kuitenkin antaa osia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen, määräaikaistarkastukseen ja muihin tarkastuksiin liittyvistä tehtävistä hoidettavaksi alihankintana edellyttäen, että asiasta on sovittu toimeksiantajan kanssa. Näitä tehtäviä suorittavan tahon on kuitenkin sisällyttävä tarkastuslaitoksen akkreditointiin tai sen on oltava erikseen akkreditoitu 13 e §:n mukaisesti, jos se hoitaa tehtäviä tarkastuslaitokselle, jolta edellytetään akkreditointi. Tarkastuslaitos vastaa alihankintana teettämistään toimenpiteistä. Tarkastuslaitoksen oikeudesta teettää tehtäviä alihankintana voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

13 c §

Tarkastuslaitokset ja niiden tehtävät

Tarkastuslaitoksen on suoritettava itse tarkastuslaitostehtävät, jotka se sitoutuu tekemään. Edellä 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettu tarkastuslaitos voi kuitenkin antaa osia vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen, määräaikaistarkastukseen ja muihin tarkastuksiin liittyvistä tehtävistä hoidettavaksi alihankintana edellyttäen, että asiasta on sovittu toimeksiantajan kanssa. Näitä tehtäviä suorittavan tahon on kuitenkin sisällyttävä tarkastuslaitoksen akkreditointiin tai sen on oltava erikseen akkreditoitu, *jos se hoitaa tehtäviä tarkastuslaitokselle, jolta edellytetään akkreditointi. Jos tämä taho on akkreditoitu erikseen, akkreditoinnin on oltava joko testaus- ja kalibrointilaboratorioiden pätevyyttä koskevan standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukainen ja tarkastuslaitoksen on todettava sen olevan riippumaton ja puolueeton testauslaboratorio, jotta se voi suorittaa akkreditointinsa mukaista testausta, tai akkreditoinnin on oltava 13 e §:n mukainen.* Tarkastuslaitos vastaa alihankintana teettämistään toimenpiteistä. Tarkastuslaitoksen oikeudesta teettää tehtäviä alihankintana voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 soveltamisesta Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden ja Euroopan unionin säädösten mukaisesti.

13 d §

Tarkastuslaitosten tunnustaminen

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa puolustusvoimien valvonnassa tapahtuvissa kuljetuksissa käytettävien pakkausten ja säiliöiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi edellytettävät, 13 c §:n 1 momentissa tarkoitettut tehtävät voi suorittaa myös sellainen sotilaslaitos tai sotilasviranomainen, jonka pääesikunta on tunnustanut. Tällaisen tarkastuslaitoksen tulee soveltuvin osin täyttää tässä laissa tarkastuslaitokselle säädetyt edellytykset, ja siihen sovelletaan muutoinkin soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään tarkastuslaitoksesta.

13 f §

Tarkastuslaitostehtävien suorittaminen

Kun tarkastuslaitokset hoitavat 13 c §:n 1 ja 2 momentissa sekä 20 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä, niiden on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003) ja viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Tarkastuslaitosten kielellisestä palveluvelvoitteesta säädetään kielilaissa (423/2003). Jos tarkastuslaitoksen tehtäviä hoitaa 13 e §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu erillinen ja tunnistettava osa oikeushenkilöä, tarkastuslaitoksen palveluksessa olevaan henkilöön ei kuitenkaan sovelleta, mitä hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään.

Tarkastuslaitoksella on velvollisuus tarjota tarkastuslaitospalveluja toimialansa rajoissa tasapuolisesti kaikille palveluja haluaville. Palvelujen tarjoamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske 13 e §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua tarkastuslaitosta, joka on erillinen ja tunnistettava osa oikeushenkilöä.

13 d §

Tarkastuslaitosten tunnustaminen

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa puolustusvoimien valvonnassa tapahtuvissa kuljetuksissa käytettävien pakkausten ja säiliöiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi edellytettävät, 13 c §:n 2 momentissa tarkoitettut tehtävät voi suorittaa myös sellainen sotilaslaitos tai sotilasviranomainen, jonka pääesikunta on tunnustanut. Tällaisen tarkastuslaitoksen tulee soveltuvin osin täyttää tässä laissa tarkastuslaitokselle säädetyt edellytykset, ja siihen sovelletaan muutoinkin soveltuvin osin, mitä tässä laissa säädetään tarkastuslaitoksesta.

13 f §

Tarkastuslaitostehtävien suorittaminen

Kun tarkastuslaitokset hoitavat 13 c §:n 2 ja 3 momentissa sekä 20 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä, niiden on noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003) ja viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään. Tarkastuslaitosten kielellisestä palveluvelvoitteesta säädetään kielilaissa (423/2003). Jos tarkastuslaitoksen tehtäviä hoitaa 13 e §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu *laitoksen muusta toiminnasta erillinen osa*, tarkastuslaitoksen palveluksessa olevaan henkilöön ei kuitenkaan sovelleta, mitä hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään.

Tarkastuslaitoksella on velvollisuus tarjota tarkastuslaitospalveluja toimialansa rajoissa tasapuolisesti kaikille palveluja haluaville. Palvelujen tarjoamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske 13 e §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua tarkastuslaitosta, joka on *erillinen osa laitoksen muusta toiminnasta*.

20 §

Oikaisun hakeminen

Katsastustoimipaikan VAK-hyväksyntää ja VAK-katsastusta sekä yksittäishyväksynnän myöntäjän VAK-hyväksyntää koskevassa asiassa tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.

23 c §

Virkavastuu

Edellä 13 c §:n 1 momentissa tarkoitettuja tarkastuslaitostehtäviä suorittavaan sovelletaan kyseisissä tehtävissä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

lisätään uusi pykälä

20 §

Oikaisun hakeminen

Katsastustoimipaikan VAK-hyväksyntää ja VAK-katsastusta sekä yksittäishyväksynnän myöntäjän VAK-hyväksyntää koskevassa asiassa tekemään päätökseen sekä 7 d §:ssä tarkoitetun jatkokoulutusluvan haltijan koulutusasiassa tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta siten kuin hallintolaissa säädetään, jollei muualla laissa toisin säädetä.

23 c §

Virkavastuu

Edellä 7 d §:ssä tarkoitettuun jatkokoulutustoiminnasta vastaavaan henkilöön ja jatkokoulutusta antavaan henkilöön jatkokoulutukseen liittyvissä tehtävissä sekä 13 c §:n 2 momentissa tarkoitettuja tarkastuslaitostehtäviä suorittavaan kyseisissä tehtävissä sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

23 d §

Ympäristövahingon korjaaminen

Kuljetuksesta aiheutuneen pohjaveden tai vesistön merkittävän pilaantumisen taikka luonnonsuojelulain (1096/1996) 5 a §:ssä tarkoitetun luontovahingon korjaamiseen sovelletaan, mitä ympäristönsuojelulain (527/2014) 137 §:ssä ja 176 §:n 2 momentissa säädetään.